

технології, які наочно показують, що навчання українській мові повинно вестися в міжкультурному контексті, в єдності суто лінгвістичного та культурологічного підходів. Міжкультурна комунікація як методологічна основа нової парадигми викладання нерідної мови дозволить звести до мінімуму мовні та культурні помилки, прискорити мовну та соціокультурну адаптацію та сприятиме плідному діалогу культур.

Список використаних джерел:

1. Костюк С.С. Розвиток компетентностей міжкультурної комунікації студентів-іноземців на основному етапі навчання української мови: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Кривий Ріг, 2018. 292 с.
2. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навч. посіб. Київ: «Академія», 2012. 288 с.
3. Чень Жуй Методика формування досвіду міжкультурної комунікації майбутніх учителів музики в процесі фахового навчання: дис. ... д-ра філософії в галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво). Київ, 2023. 203 с.

**НАВЧАЛЬНО-МОВЛЕННЄВІ СИТУАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

Михайлюк Н.В.

*док. філософії, доцент кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна*

Навчально-мовленнєві ситуації використовуються на заняттях з іноземної мови з метою формування комунікативних навичок, в основі яких лежить вміння говорити іноземною мовою та розуміти її на слух. Суть комунікативного викладання мови полягає в тому, що учасники навчального процесу зосереджуються власне на живому спілкуванні. За допомогою різноманітних розмовних практик вони постійно взаємодіють між собою та викладачем, навчаючись висловлювати свої думки та розуміти співрозмовника. При цьому викладач водночас повинен бути як рівноправним членом групи, так і її лідером, який скеровує процес навчання у правильне русло.

В основі розвитку навичок говоріння лежить комунікативно-пізнавальний мотив, і він носить особистісний характер. Не заважаючи на те, що мотив говоріння є внутрішнє, безпосередньо не кероване явище, його появу викладач може регулювати, підбравши найбільш ефективні прийоми, засоби, методи навчання. Вирішення цього завдання можливе за допомогою навчально-мовних ситуацій, які стимулюють виникнення і розвиток комунікативно-пізнавальної потреби студентів у висловленні іноземною мовою.

Під навчально-мовною ситуацією розуміється сукупність мовних і немовних умов, поставлених студентові, необхідних і достатніх для того, щоб студент правильно здійснив мовленнєву дію відповідно до наміченого комунікативного завдання.

Навчально-мовленнєві ситуації відрізняються від природних. А саме: штучні умови спілкування, спрямованість свідомості на форму мови, а не на утримання, наявність вербального стимулу, її пристосованість до вирішення навчальних завдань, можливість багаторазового повторення, передбачуваність актів спілкування в них, керованість, моделювання мотиву, неактуальність потреби та інше.

Основними компонентами навчально-мовленнєвої ситуації є: учасники комунікації, мовні завдання, обставини комунікації і тема спілкування. При вирішенні питання про те, які компоненти навчально-мовленнєвої ситуації повинні пред'являтися студенту, також існують різні точки зору. Причому в залежності від способу створення ситуації, етапів засвоєння матеріалу, від методичного завдання буде змінюватися цей компонент ситуації. Місце, час, соціальні ролі вказуються лише в уявних ситуаціях (пояснення шляху на екскурсії і таке інше). Якщо ж ситуація пов'язана з самими студентами, з їх безпосереднім оточенням, якщо студенти виступають від свого імені, то вказується загальна предметна область бесіди (тема або підтема), а роль, місце, час та інші обставини не згадуються. Створюючи певну уявну обстановку і забезпечуючи спільну роботу студентів один з одним, навчально-мовна

ситуація дозволяє залучити студентів до процесу здійснення мовної діяльності і служити способом постановки перед студентами мовного завдання.

Щоб у студентів виник комунікативно-пізнавальний мотив говоріння, навчально-мовна ситуація повинна бути організована таким чином, щоб її смисловий зміст був цікавим, що задовольняє комунікативно-пізнавальну потребу студентів, а також сприяє активізації розумової діяльності і здійсненню мовних дій.

Сприйняття ситуації, що виражається у появі мотиву і у відповідній мовній активності, залежить від ставлення студента до навчальної дисципліни, від взаємин з викладачем, з товаришами, від стимулюючих дій викладача, від посиленості завдання, яке він повинен виконати, від методів і прийомів навчання, яким користується викладач [1].

Список використаних джерел:

1. Навчально-мовленнєва ситуація. URL:
https://stud.com.ua/167168/pedagogika/navchalno_movlennyeva_situatsiya

**СТУДЕНТСЬКА НАУКОВА ТВОРЧІСТЬ ЯК ВАГОМА СКЛАДОВА
НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ**

Міносян А.С.

*к.і.н, доцент, професор кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

Варинаєв О.М.

*к.ф.н, доцент, доцент кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін
Державного біотехнологічного університету
м. Харків, Україна*

Одним із важливих напрямків розвитку творчих здібностей студентської молоді була і залишається її участь у підготовці та виконанні наукових